

Denne ukas viktigste	2
<i>Små studieplanendringer for emner som undervises høst 2009</i>	2
Essentials in English	2
<i>To all staff at the University of Bergen</i>	2
<i>Changes in the holiday laws from 01.01.2009</i>	2
<i>Budget for BIO 2009</i>	3
<i>DNA lab</i>	3
<i>Complete emptying of Freezer room</i>	3
Siste nytt fra BIO	3
<i>Budsjettet for BIO i 2009</i>	3
<i>Skidagen / Skiday</i>	4
<i>Neste uke: rengjøring og ombygging av fryserom i 1. etg HIB</i>	4
<i>DNA-laben på plass</i>	4
<i>Bør slakte ut all fisken i anlegget</i>	5
<i>External web</i>	5
<i>VIKTIG INFO OM EKSTERNWEBEN: Uib.no er oppe med de nye sidene!</i>	5
<i>2009: tildeling til forskningsgruppene</i>	5
Siste nytt fra verden rundt oss	7
<i>Åtte forskningsssentre for miljøvennlig energi (FME)</i>	7
<i>CMR awarded with 2 centres for environmental design of renewable energy</i>	8
<i>Summer school programmes</i>	8
<i>Ledige stillinger for biologer</i>	8
<i>Kostbar feiladressering</i>	8
<i>Endringer i ferieloven fra 1. januar 2009</i>	9
<i>Delta i brukerundersøkelsen av Universitetsbiblioteket</i>	9
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	9
<i>Søke EU-prosjekt? Se her: Posisjoneringsmidler for 2009 fra NFR/UiB</i>	9
Ukens bilde	9
Nye medarbeidere	10
<i>Avdelingsingeniør Hilde Kristiansen</i>	10
<i>Stipendiat Anne-Christine Knag</i>	10
<i>Universitetsstipendiat Ingrid Wathne</i>	10
Disputas	10
<i>Prøveforelesing Tajul Islam</i>	10
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	11
<i>Victoria Braithwaite</i>	11
<i>Darwindagen ved HF-fakultetet 2009</i>	11
<i>Sex, Gender and Evolution: Charles Darwin's 200th anniversary</i>	11
<i>BBB Seminars, The BioMedical and BioSciences Lecture Series (HUCEL371)</i>	11
<i>MBI and Sars Centre Seminars</i>	11
<i>ICES International Symposium: Issues Confronting the Deep Oceans</i>	11
Nye artikler	12
<i>Nina Sandlund og Øivind Bergh: immunrespons hos torskelarver på vibriobakterer</i>	12
<i>Nina Sandlund og Øivind Bergh: screening av patogene bakterier hos torskelarver</i>	12
Bok-kapitler	13
<i>Øivind Bergh: to kapitler om sykdom og immunforsvar hos fisk</i>	13
<i>Vigdis Torsvik og Lise Øvreås: adaptasjon til liv i ekstremt jordsmonn</i>	13

Denne ukas viktigste

Små studieplanendringer for emner som undervises høst 2009

1. mars er den faste fristen for å sende studieplanendringer til fakultetet for emner som undervises høsten 2009. Studieplanendringene skal være en orienteringssak i Studiestyret på møtet den 18. mars.

Det kun åpent for å gjøre mindre studieplanendringer i emnebeskrivelsene, som er innenfor rammen av emnenes målformulering. Dette kan f.eks. være endringer i emnenavn, endring av forkunnskapskrav, endring av vektningsoverlapp mellom emner, endring av obligatoriske aktiviteter, endring av eksamensform.

Små studieplaneendringer meldes til studie@bio.uib.no innen **fredag 20. februar**.

Hilsen Eli

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

Løpende	Stimulering til bilateralt forskningssamarbeid innenfor grunnleggende forskning (BILATGRUNN)	17. feb	Posisjoneringsmidler EU7. Se her
Løpende	Nærings-PhD	20. mar 31. mar	HFSP : Preregistrering HFSP : Innsending "Letter of Intent"
Løpende	Støtte til norsk deltagelse i etablering av forskningsinfrastruktur på ESFRI Roadmap 2008	20. feb og 22. april	INFRASTRUKTUR (AVIT, Vitenskaplige databaser og samlinger; eInfrastruktur) OBS: BIO internfrist . – innlevering av skisse 9. februar)
2. mar	Nordplus rammeprogram 2009	20. feb og . 4. jun	INFRASTRUKTUR (Storskalaforskningsinfrastruktur) OBS: BIO internfrist . – innlevering av skisse 9. februar)
6. mar	Bergens Forskningsstiftelse rekrutteringsprogrammet	06.mai	ERC Advanced Grants Life Sciences

Essentials in English

To all staff at the University of Bergen

The University of Bergen Library is committed to providing the services you need as and when you need them. To live up to this, it is important for us to know your expectations of and experience with the Library. For that reason I hope you can spare me 13 minutes of your time to answer this survey. The reward for your troubles is the chance to win an iPod or another great prize!

A lot of us don't answer surveys until reminded. You will get one a week from today.

Go to [the survey](#) Go to [more about the survey and the prizes](#)

Changes in the holiday laws from 01.01.2009

There has been a move to simplify and clarify the law concerning holidays. Basically, the idea is that people should take their annual holidays. You may forward up to 12 unused days to the next year but it will NO LONGER be possible to get paid for any unused days. Employees who are 60 have the right to an extra week of holidays beginning with the year they turn 60.

Budget for BIO 2009

The Budget for 2009 has been decided following final revision by all leadership groups. It will be restrained. Here are some main points:

- no new permanent scientific positions until there is better economy. Those new positions currently under discussion will be put on hold.
- Administrative positions lost to retirement will not be filled – the responsibilities will be shared among the remaining staff. This will also be the case for most technical positions.
- New PhD and post-doc positions should have an external partner
- For UiB employed personnel: New computers every 5 years, and only the first 10 000NOK covered.
- Further centralization and re-organisation of the technical staff: two main groupings – Living animal lab (leader to be named) and biodiversity lab (including Bergen Museum), led by Kenneth Meland and Louise Lindblom.
- Externally financed projects will be charged a lab fee to cover BIO's higher than average running costs – this will be implemented gradually: 1% for old projects, 2% for new projects
- Funding to research groups will be cut from 2.4 to 1.5 million NOK

Budget constraints for the future

- continued lab fee (2% for all externally financed projects)
- increased use of external financing to support PhD and post-doc positions
- reducing the number of admin and technical positions
- reducing the number of permanently employed scientific positions (not replacing those who retire)

If we follow these general lines, hopefully our economic situation will normalize.

DNA lab

Organisation for the DNA-lab is now set up and the senior engineers from BM (**Louise Lindblom**) and BIO (**Kenneth Meland**) have begun in their new positions. Meland and Lindblom have written a [user guide](#) and a [project description](#) with forms that must be filled out before research activity can be undertaken in the lab. It is important to contact [Lindblom](#) or [Meland](#) as early as possible in your planning stage so that all lab activity can be scheduled appropriately.

Complete emptying of Freezer room

Next week a major organising and cleaning will take place in the freezer room ground floor HIB.

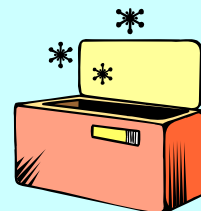
Because of the building process, the freezer room (136C1) is going to undergo a major clean-up. All frozen samples must be removed in the next 2-3 weeks – to be either thrown out or placed elsewhere for temporary storage. Sample owners are responsible for undertaking this task next week. Unlabelled samples will be thrown out.

Monday – Thursday (Feb 9-12) samples to be saved can be moved to the temporary storage facility. Tuesday – Thursday (Feb 10-12) a special garbage container (placed behind HIB) will be available for those samples being thrown out.

THURSDAY THE FREEZER ROOM MUST BE EMPTY.

Hopefully week 9, the building activity will be finished and we can move back.

Contact person: [Vibeke Lokøy](#)

Siste nytt fra BIO

Budsjettet for BIO i 2009

Budsjettprosessen ved BIO er ferdig, etter diskusjoner og påfølgende endringer i hovedprogramstyret, instituttrådet og ledergruppen. Lenger nede i dette BIO-INFO ligger også tildelingen til hver forskningsgruppe.

Som nevnt for noen uker siden er budsjettet meget stramt. Vi har derfor brukt mye oppmerksomhet på å vurdere tiltak som kan øke inntekter eller kutte kostnader – ”uten at det skal ramme pasientene” som et heter hvert år i helsevesenet. De tiltakene vi har endt opp med kan summeres slik:

- Ingen faste vitenskapelige stillinger utlyses før økonomien er bedret, med mindre det følger med ny bevilgning for disse stillingene. Dette betyr at arbeidet med å lyse ut faste stillinger i systematikk, fysiologi og geobiologi settes på vent.
- Pensjoneringsprosessen i administrasjonen skal løses ved omfordeling av arbeidsoppgaver. Det samme gjelder så

langt mulig i tekniske stillinger. Dette får først budsjettmessig effekt i 2010.

- Universitetsstipendiatstillinger og –postdocstillinger skal fortrinnsvis lyses ut i samarbeid med eksternt partner, men dette får først effekt i 2010. Ingen åpent utlyste stillinger i 2009.
- Ordningen med automatisk utbytting av PC-er for UiB-lønnet personell (ikke prosjektfinansierte) endres. I stedet for utskifting etter 4 år venter vi til maskinene er 5 år gamle. Videre dekker BIO fra 2009 av bare de første 10 000 kronene i prisen for en datamaskin. Det overskytende må forskningsgruppen dekke.
- Det er behov for å organisere virksomheten så effektivt som mulig. Før innflyttingen vil vi derfor organisere deler av den tekniske staben under Levendedyrlaboratoriet og en annen del under Biodiversitetslaboratoriene (sammen med DNS¹). Dette skal føre til mer rasjonell bruk av teknikere, utstyr og areal, med både høyere kvalitet og lavere kostnad som resultat. BIO har i 2008 ansatt Kenneth Meland som senioringeniør i Biodiversitetslaboratoriene. Også Levendedyrlaben vil trenge en ledende teknisk stilling, helst uten at det fører til økning i staben.
- Etter behandling i rådet er det innarbeidet en ”labavgift” på eksternt finansierte prosjekter i budsjettet for 2009 etter modell av tilsvarende ordning på tidligere IFM. Ordningen vil bli innført gradvis med en innbetaling på 1 % på gamle prosjekter og 2 % på kommende prosjekter. Avgiften vil gjelde alle prosjekter, også de rent teoretiske, ettersom alle forskningsprosjekt direkte eller indirekte vil ha nytte av gode eksperimentelle forhold ved BIO. Avgiften reflekterer at driftskostnadene ved BIO er langt høyere enn for et gjennomsnittsinstitutt (både ved UiB og MN) og at standardsatsene er for lave for vår virksomhet.
- Tildelingen til drift av forskningsgruppene kuttes fra 2,4 mill til 1,5 mill, etter forslag fra ledergruppen. Restriktiv linje overfor ”gode ønsker”. Dessuten vil vi for neste år måtte fortsette det stramme løpet:
- Videreføre labavgiften (2 % for alle eksternt finansierte prosjekter)
- Øke bruken av eksternt delfinansiering for å lønne universitetsstipendiater og postdoktorer.
- Redusere administrasjon og tekniske stillinger
- Redusere antall faste vitenskapelige ansatte ved naturlig avgang. Dette får først og fremst effekt i 2010-2011.

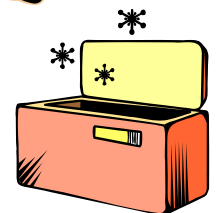
I alt er dette mange små tiltak som hver for seg ikke rammer hardt, og som i sum er både nødvendige og tilstrekkelige for å få økonomien dit den skal. Så sant det de nærmeste årene ikke skjer noe nytt som vesentlig svekker balansen.

Hilsen Jarl Giske

Skidagen / Skiday

Husk å melde deg på skidagen innen **11. februar!** Don't forget to sign up by 11 Feb.!

Link til påmelding / more information and sign-up: <http://bio.uib.no/skidag/>

Neste uke: rengjøring og ombygging av fryserom i 1. etg HIB

ILAB vil i forbindelse med ombygging av fryserommet i 1. etg HIB (rom 136C1) få gjort en hovedrengjøring. Dette vil kreve at alle prøver tas ut av fryserommet i 2-3 uker. Alle som har prøver på fryselageret må vurdere om prøvene kan kastes eller skal lagres videre. Eiere av prøver må selv påse at sine prøver blir flyttet over til midlertidig lagring i frysecontainer. **Prøver som ikke er merket med navn vil bli kastet.**

Fra mandag til torsdag neste uke kan prøver som skal lagres videre flyttes over til frysecontainer. Fra **tirsdag til torsdag** kan avfall kastes i avfallscontainer. Begge disse containerene kommer til å stå på baksiden av HIB. **På torsdag skal fryselageret være tømt.** I uke 9 er lageret ferdig bygget om, og prøvene kan flyttes tilbake. Kontaktperson BIO: [Vibeke Lokøy](#)

DNA-laben på plass

Organiseringen av DNA-laben er på plass, i og med at senioringeniørene fra henholdsvis BM (**Louise Lindblom**) og BIO (**Kenneth Meland**) er tiltrådt sine stillinger. De har laget et [informasjonskriv](#) og en [mal for prosjektbeskrivelse](#) som kreves ferdig utfylt for forskningsaktiviteten som skal gjøres på laben. Det er viktig er at de som planlegger bruk tar kontakt med Louise og/eller Kenneth på et så tidlig stadium av sitt prosjekt som mulig, slik at de nødvendige detaljene kan planlegges og avtales.

¹ De naturhistoriske samlinger ved Bergen museum

Fet fisk, fete mennesker

Studier av fisk kan gi oss en bedre forståelse av overvekt hos mennesker. Både mennesker og fisk kan komme tidlig i puberteten om de spiser for mye.

Fisk virker kanskje ikke umiddelbart som det mest naturlige forsøksdyret når fedme hos mennesker skal forklares. Men **Ivar Rønnestad** mener studier av torsk og laks kan bidra med kunnskap om de overordnede biologiske mekanismene som forårsaker fedme. Les mer [På Høyden ..](#)

Bør slakte ut all fisken i anlegget

For å hindre sprengning av *Francisella* i nord bør all fisken i anlegg som får påvist smitte slaktast ut. Det seier **Are Nylund** ved Universitetet i Bergen til Norsk Fiskeoppdrett/kyst.no

External web

The external web is now up and going replacing the old UiB web pages. Following a good-practice tip from Geophysics, we have made a page with some of the useful, popular links from the old UiB web pages: [Nyttige snarveier / useful short-cuts](#) (under Om BIO)

Feedback: If you have feedback relating to personnel info, this is SEBRA-based – please send your comments to [Thelma](#). If you have feedback relating to studie (much of this is FS-based), please send it to [Eli](#). Other feedback can be sent to [Elinor](#).

VIKTIG INFO OM EKSTERNWEBEN: Uib.no er oppe med de nye sidene!

Det vi nå går på luften med er et startpunkt både teknisk og innholdsmessig. Etter slipp skal begge deler denne våren og sommeren utvikles etter plan. Utviklingen skal deretter ikke stoppe opp, men være et pågående arbeid. Alle innspill som evt. kommer til dere fører dere videre til forvaltningsgruppen for prioriteringsarbeid. Den offisielle markeringen av at vi har fått nye websider vil bli foretatt 10. februar.

Overgang mellom gammel og ny web 04. februar var enhetenes hjemmeside/startside omdirigert til den nye startsidene i ny eksternweb. Eksempel: <http://bio.uib.no> vil peke til <http://uib.no/bio>. Alt annet innhold som ligger på dagens websider (det som fra 04. februar blir de "gamle" websidene) blir liggende tilgjengelig for eksterne brukere fram til **3. april 2009**.

BIO's gamle websider vil bli en slags "intranet" med HMS, økonomi info etc.

Husk å sjekke [hjelpesidene](#) for informasjon eller få svar på ting du lurer på.

Eller bruke [Informasjonsside](#) for "Ny eksternweb UiB". For redaktørene og innholdsprodusenter: [Kurs i ny publiseringsløsning](#).

Med vennlig hilsen prosjektgruppen, Bodil Kjelstrup, Prosjektleder "Ny eksternweb UiB"

2009: tildeling til forskningsgruppene

I dag er fordelingen av midler til forskningsgruppene ferdig utregnet! Nye publikasjoner som dukker opp fra 2008 vil nå bli bokført i tildelingen til neste år. Etter at ledergruppen kom fram til at total tildeling av nye penger skal være 1,5 millioner, har satsene for hver enkelt inntektbringene gjøremål blitt redusert, og slik er årets nøkkel:

	2009	2008	2007
Total tildeling for antall artikler, kapitler og bøker	220 000	300 000	300 000
Total tildeling basert på JIF til artikler, kapitler og bøker	120 000	150 000	150 000
Total tildeling for bevilgningsfinansierte	350 000	700 000	800 000
Ekstra-tildeling pr kvote/UiB-stip	8 000	12 000	12 000
Ekstra-tildeling pr UiB-postdoc	16 000	24 000	30 000
Total tildeling for studiepoeng	100 000	200 000	200 000
Tildeling per ferdig MSc	4 000	5 000	6 000
Tildeling per disputas	8 000	11 000	15 000
Tildeling per tungt verv ved BIO	7 000	10 000	10 000
Planlagt tildeling til gruppene	1 500 000	2 400 000	

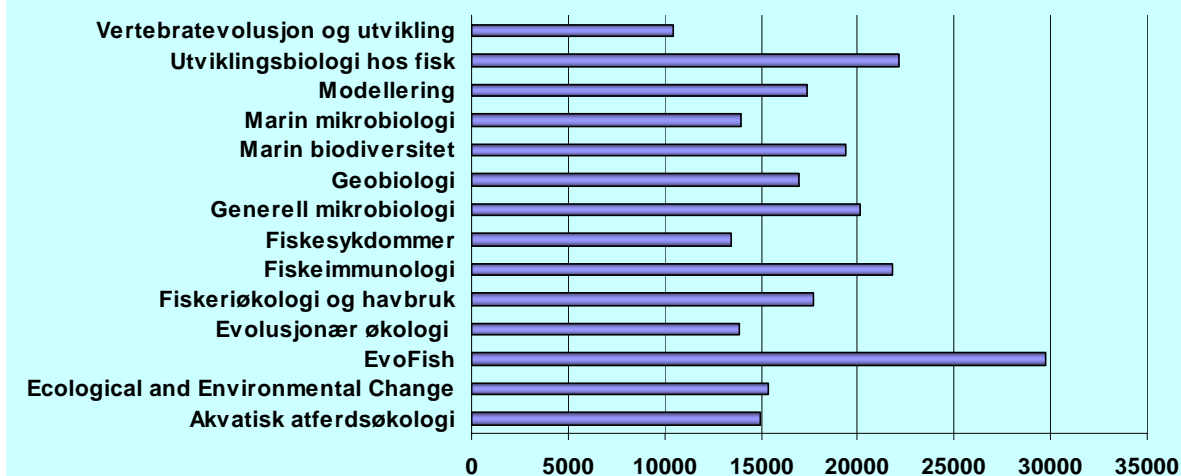
Til grunn for fordelingen ligger så dette datasettet, som forskningsgruppene allernådigst fikk litt over ett døgn på seg til å korrigere:

Forskningsgruppe	Bøker, kap og artikler	sum JIF	# prof. 1. aman	UiB stip og kvote- PhD	UiB post-doc	Studiepoeng	Ferdige MSc (2008)	Disputaser 2008
Akvatisk atferdsøkologi	14	23.9	7	4	0	2275	3	3
Ecological and Environmental Change	42	166.5	7	6	0	1537	4	1
EvoFish	17	61.4	1	1	1	0	0	0
Evolusjonær økologi	6	10.2	3	0.2	0	715	4	0
Fiskeriøkologi og havbruk	24	36.4	7.2	6	1	1208	13	3
Fiskeimmunologi	9	22.7	1	1	0	80	2	1
Fiskesykdommer	15	37.4	3	5	0	230	4	0
Generell mikrobiologi	11	38.6	2	0	0	115	2	1
Geobiologi	10	33.6	2	3	0	95	3	1
Marin biodiversitet	35	73.6	5	3	1	327	5	2
Marin mikrobiologi	22	84.8	3	3	0	70	1	0
Modellering	21	86.2	4	2	0	920	4	1
Utviklingsbiologi hos fisk	34	73.2	3	3	0	530	4	3
Vertebratevolusjon og utvikling	1	1.7	3	1	0	945	0	0

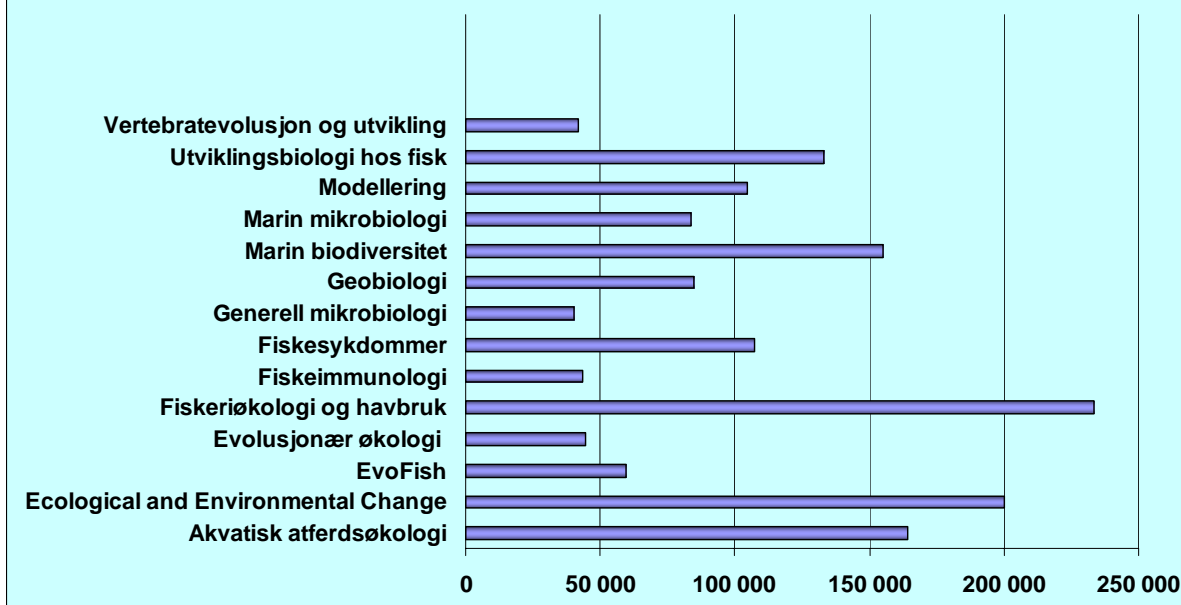
Basert på denne nøkkelen og datasettene vi har, ender vi da med følgende tildeling til hver gruppe:

Forskningsgruppe	Tildeling for vit. prod. (pr enhet + pr JIF)	Tildeling for bevilgningsfinansierte	Ekstra-tildeling til kvote/UiB-stip	Ekstra-tildeling til UiB-postdoc	Tildeling for studiepoeng	Tildeling for MSc	Tildeling for disp	Tildeling for tunge verv ved BIO	Total tildeling til gruppen
Akvatisk atferdsøkologi	15624	41667	32000	0	25146	12000	24000	14000	164437
Ecological and Environmental Change	62035	49242	48000	0	16989	16000	8000	0	200267
EvoFish	24151	11364	8000	16000	0	0	0	0	59515
Evolusjonær økologi	6689	12121	1600	0	7903	16000	0	0	44313
Fiskeriøkologi og havbruk	26052	53788	48000	16000	13352	52000	24000	0	233193
Fiskeimmunologi	11217	7576	8000	0	884	8000	8000	0	43677
Fiskesykdommer	18626	30303	40000	0	2542	16000	0	0	107471
Generell mikrobiologi	15446	7576	0	0	1271	8000	8000	0	40293
Geobiologi	13804	18939	24000	0	1050	12000	8000	7000	84793
Marin biodiversitet	41275	34091	24000	16000	3614	20000	16000	0	154980
Marin mikrobiologi	32108	22727	24000	0	774	4000	0	0	83609
Modellering	31489	22727	16000	0	10169	16000	8000	0	104386
Utviklingsbiologi hos fisk	40368	22727	24000	0	5858	16000	24000	0	132953
Vertebratevolusjon og utvikling	1115	15152	8000	0	10445	0	0	7000	41712
BIO	340 000	350 000	305 600	48 000	100 000	196 000	128 000	28 000	1 495 600

Total tildeling pr UiB-stilling

Total tildeling til gruppen

Siste nytt fra verden rundt oss

Åtte forskningssentre for miljøvennlig energi (FME)

De nye forskningssentrene er klare til å starte arbeidet for å bli verdensledende på miljøvennlig energi.

Etter to omfattende utvelgelsesprosesser har Forskningsrådet valgt ut åtte Forskningssentre for miljøvennlig energi (FME). To vil bli her i Bergen på [CMR](#). Det ene senteret skal forske på energi fra vind til havs. Det andre på CO2 lagring. Totalt mottar Bergensmiljøet 25 MNOK i året i 8 år fremover. De nye forskningssentrene dekker viktige områder innenfor miljøvennlig energi som sol, vind, enøk og bioenergi i tillegg til CO2-håndtering. Nærmere en milliard kroner skal brukes på senteratsingen i perioden 2009-2016. Ambisjonene for senterne er altså skyhøye. De utnevnte FME-ene skal bidra til at vi går en trygg og miljøvennlig energifremtid i møte. Målet er at de på sikt også skal

bidra til ny næringsvirksomhet og nye arbeidsplasser. Sentrene får mellom 10 og 20 millioner hver per år i fem år, med mulighet for forlengelse med ytterligere tre år. Forskningsrådet vil evaluere hvert av sentrene og vurdere om videre støtte skal innvilges. [Les mer fra NFR](#). Les mer i [På Høyden](#).

CMR awarded with 2 centres for environmental design of renewable energy

Wednesday February the 4th the Minister of Petroleum and Energy Terje Riis-Johansen awarded the Bergen region with two centres for environmental design of renewable energy (FME). Both the centres will be hosted by Christian Michelsen Research CMR.

(1) SUCCESS - Subsurface CO2 Storage - Critical Elements and Superior Strategy - A Norwegian Research Centre for Eco-friendly Energy Research area: CO2 storage and management.

(2) Norwegian Centre for Offshore Wind Energy (NORCOWE) Research area: Climate-friendly power – wind ([read more from NFR](#))

Summer school programmes

Date	Location	Course title	application deadline
June 1 – 6	The University of Iceland	INTRODUCTION TO R	1 March 2009
June 8-28	The University of Iceland	Quantitative Fish Population Dynamics	1 March 2009
June 14-27	Technische Universität, Dresden	Individual and agent based modelling	28th February
July 1-22	The University of Iceland	FISHERIERS ECOLOGY: MANAGEMENT AND CONSERVATION OF MARINE RESOURCES IN A CHANGING OCEAN	1 March 2009
Fall 2009	The University of Iceland	STUDYING MARINE MAMMALS IN THE WILD	1 March 2009

Ledige stillinger for biologer

Sjekk oversikten på [jobbnor!](#)

Frist	Stilling
15.02	Postdoc Microbial Ecology/Physiology, Arizona State University
16.02	Head of Participation at the The Global Biodiversity Information Facility (GBIF), Copenhagen
17.02	Rådgiverstilling ved Kunnskapssenter for Laks og vannmiljø
18.02	Postdoktorstilling innenfor sau og klima ved Universitetet i Oslo (CEES).
01.03	Postdoktor på SCRIPPS, USA.
31.03	Postdoktor i bioinformatikk med fokus på mikrobielle organismer i Marseille i Frankrike
31.03	PhD stilling i Zooplankton økologi ved University of St Andrews and Institute of Zoology London
?	Research Assistant Professor positions (marine sciences) at Hampton University

Formidling: Lønnspåslag opptil 60.000

Aalborg universitet betaler sine mest mediaprofilerte forskere titusener av kroner ekstra i lønn. Prorektor Læg Reid ønsker å diskutere direkte økonomisk premiering av forskere. Les mer fra [Universitetsavisa NTNU](#).

Kostbar feiladressering

(Nyttige tips fra GEOVITEN) Den sentrale økonomiavdeling melder at UiB blir stadig pålagt ekstra kostnader for pakkeforsendelser med feil adresse. For inngående pakker som er adressert til enhetens gateadresse, vil pakken måtte hentes på nærmeste "Post-i-butikk". Dersom pakken skal utleveres til Transportavdelingen, kreves gebyr på kr. 100 og i tillegg forsinkes pakkene med ca 1 uke. For utgående pakker som feiladresseres og kommer i retur, er gebyret kr. 485. Det er derfor viktig at alle som sender pakker og/eller oppgir sin adresse/evt.

returadresse til kontakter utenfor UiB, benytter UiBs postboksadresse: Pb 7800, 5020 Bergen. Dersom feiladresseringen fortsetter uten vesentlige forbedringer, ser UiB seg nødt til å vurdere om enhetene selv må hente pakkene i "Post-i-butikk".

Arbeidstilsynet

Endringer i ferieloven fra 1. januar 2009

Det er foretatt enkelte endringer og presiseringer i ferieloven. Endringene trådte i kraft 1. januar i år. [Les mer.](#)

Delta i brukerundersøkelsen av Universitetsbiblioteket

[Universitetsbiblioteket](#) er opptatt av at du får de tjenester du trenger når du trenger dem. For å få til dette er det viktig at vi kjenner dine forventninger til, og erfaringer med Universitetsbiblioteket. Jeg håper derfor du vil bruke 13 minutter av din tid på å delta i en brukerundersøkelse. Som lønn for strevet kan du vinne en iPod eller en annen fin premie.

Vi er mange som ikke svarer på undersøkelser før vi blir purret. Derfor vil du få en påminnelse om en uke. [Undersøkelsen](#) Mer [om undersøkelsen](#) og premiene du kan vinne!

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Søke EU-prosjekt? Se her: Posisjoneringsmidler for 2009 fra NFR/UiB

Det kan nå søke om posisjoneringsmidler fra Norges Forskningsråd/Universitetet i Bergen for forskere som skal søke på utlysninger under det 7. rammeprogram med frist V-2009. Søknadsfrist settes til **tirsdag 17. februar** 2009. Finn lenker til skjema og les mer om prosedyrene [her](#)

Best Student Paper Awards competition

Energy Forum EF has received a research grant from Nordic Energy Research, which also covers the costs of a Best Student Paper Awards competition in the interface between energy, climate and technology (ECT), for students at the Master or Ph.D levels in the Nordic countries. A guideline for the awards competition is [attached](#).

Energy Forum EF

Ukens bilde

BIO in Action

Laila Johanne Reigstad sends us this image from an expedition to Svalbard in 2006 (one of a number she contributed for BIO's new external web front page).

Reigstad writes that the picture come from Schleper and Birkeland's group on a field trip to the thermal springs at Sørkapp at Svalbard June 2006.

(Congratulations to Laila and **Steffen Jørgensen**, proud parents 27 Jan to a son, their second child!)

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ...

Please send your pictures to [Elinor Bartle](#) (preferable format jpg, gif; size

around 300px sq; saved for web - under 60kb).

Nye medarbeidere

Stipendiat Sofia A. V. Fortunato started a PhD in November 2008 at Sars Centre for Marine Molecular Biology and the Marine Biodiversity group, Department of Biology. She will investigate pattern formation in development of the marine sponge *Sycon ciliatum*. This project will combine different disciplines, such as developmental biology, evolution, marine biology, molecular biology and bioinformatics. The project will be supervised by Maja Adamska, Sars centre; and co-supervised by **Hans Tore Rapp** and **Henrik Glenner**, Marine biodiversity group. Sofia is originally from Caracas, Venezuela and a former master student at the University of Bergen, where she graduated with a degree in Microbiology last June 2008. In her master thesis she studied the bacterial community associated with the marine sponge *Geodia barretti*.

Avdelingsingeniør Hilde Kristiansen begynte 1. januar 2009 i fast stilling som avdelingsingeniør tilknyttet forskningsgruppen Marin mikrobiologi. Hun har tatt sin mastergrad ved BIO og har tidligere hatt noen korte engasjement som forskningsassistent hos oss. Som avdelingsingeniør skal hun delta i gruppens arbeid både i felt og på lab. Hun gleder seg til å lære flere av de andre metodene som gruppen jobber med, særlig flowcytometry. I tillegg skal hun ha ansvar for gruppens kultursamling.

Stipendiat Anne-Christine Knag begynte som stipendiat i fiskefysiologi/miljø-økotoksikologi 1. februar i år. Hun tok master i "Water resources and coastal management" i 2007. Oppgaven omhandlet produsert vann (fra offshore oljeproduksjon) og langtidseffekter på reproduksjon hos torsk. Siden har hun jobbet på diverse prosjekter på Havforskningsinstituttet og på Institutt for biologi, hovedsakelig innen olje og fisk. PhD-oppgaven er en del prosjektet "The impact of produced water on fish reproduction" og foreløpig tittel på avhandlingen 3 år frem i tid er "The stickleback as an indicator species to identify biological effects of produced water". Hovedveileder er **Ian Mayer**, biveiledere er Sonnic Mayer (HI) og **Audrey Geffen**.

Anne-Christine er veldig glad i friluftsliv og de fleste aktiviteter både til lands og til vanns.

Universitetsstipendiat Ingrid Wathne startet også sin doktorgradsstudie 1. februar tilknyttet forskningsgruppen EvoFish. Veilederen hennes vil være **Mikko Heino**, og hun kommer til å arbeide med ulike problemstillinger innenfor livshistorie hos daphnier. Ingrid tok mastergraden sin ved Institutt for biologi, og oppgaven hennes omhandlet vinteroverlevelse hos alpine daphnier på Finse. Etter at hun var ferdig med masteren sommeren 2007, jobbet hun som formidler på VilVite. Der laget hun undervisningsopplegg i naturfag for elever i

grunnskolen og arbeidet med å motivere elever til å studere realfag.

Disputas

Prøveforelesing Tajul Islam

Tajul Islam holder prøveforelesning for ph.d graden fredag 13. februar over oppgitt tema:

"Ammonia-oxidizing bacteria and archaea: Diversity, metabolism and ecological role"

Bedømmelseskomite: Vigdis Torsvik, Ruth-Anne Sandaa, Svein Rune Erga

Tid: Fredag 13. februar kl. 13.15. Sted: Aud 101, Jahnebakken 5. Alle interesserte er velkommen!

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Victoria Braithwaite

Prof II in the Aquatic Behaviour Ecology group will give a presentation where she highlights the three areas she is working on:

Evolutionary Ecology of Cognition

Rearing fish for Restocking

Fish welfare

Date and time: Monday 9th of February at 12:15 in the auditorium in Janebakken.

Darwindagen ved HF-fakultetet 2009

Tid: onsdag 11.02. 10 - 16. Sted: Egget, Studentsenteret.

Evolusjonsteori er ikke kun et realfaglig anliggende. Som en sterk kulturhistorisk faktor og som en delvis politisert ideologi, har denne typen tenkning medført dype endringer i den måten vi forstår oss selv på. Evolusjonsteori har også blitt forsøkt anvendt som grunnlag for humanistiske fag. Kanskje med vekslende hell? Darwindagen ved HF 2009, retter fokus mot evolusjonsteori i et humanistisk perspektiv og vil belyse slik tenkning fra et vidt spekter av inntak: filosofisk, historisk, litterært, psykologisk, religionsvitenskapelig og etnologisk.

Her er [programmet for dagen](#). Alle er velkomne og det vil bli lett servering.

Sex, Gender and Evolution: Charles Darwin's 200th anniversary

Centre for Women's and Gender Research invites to the open seminar:

Sex, Gender and Evolution: *Charles Darwin's 200th anniversary*

12 February 2009, 09:00-15:00

Allégt 66, auditorium A

Charles Darwin's theories of evolution continue to inspire scholars and to provoke debate. In this seminar, we will attempt to create a dialogue between scholars from different disciplines: biology, philosophy, cultural studies and gender studies. How do we read Darwin today? Are his theories of evolution still valid? What happens to Darwin's theories when confronted with the most pressing cultural questions today related to sex and gender? What happens when Darwin meets modern technology?

- 09.00-09:15 **Welcome**, Prof. **Ellen Mortensen**, SKOK, University of Bergen
09:15-10:15 **From nature to culture: humanity released**, Prof. **Jarl Giske**, Dept of Biology
10:15-10:30 Short break
10:30-11:30 **Darwin and Sexual Selection** Prof. **Elizabeth Grosz**, WGS, Rutgers University, USA
11:30-12:30 Lunch
12:30-13:30 **Sex and biological evolution. Can we disentangle between traits of biological and cultural origin?** Prof. **Per Jakobsen**, Dept of Biology
13:30-14:30 **Five propositions on how fem-darwinism may change mainstream feminist research**
Academic Director **Tone Bleie**, Centre for Peace Studies, University of Tromsø
14:30-15:00 Concluding remarks

BBB Seminars, The BioMedical and BioSciences Lecture Series (HUCEL371)

Welcome to the BBB Seminars at the Gade Institute. Please check the [web page](#) for upcoming information. The seminars are held Thursdays in BBB, Auditorium 4. NB! Extra BBB-HIB/Realfagb./NIFES campus bus trip after the seminar, departure at 14.05 from the BBB main entrance.

MBI and Sars Centre Seminars

Check out upcoming speakers and topics on the [schedule](#).

ICES International Symposium: Issues Confronting the Deep Oceans

April 27-30

Deadlines for Abstract submission change:

- The deadline for the submissions of Abstracts (For a Oral presentation or Poster) will be open until 15 February.
  - Early registration will be open until 28 February for those attendees not giving an oral or poster presentation.
  - Deadline for cancellation of registration with partial reimbursement of 50% of the fee is 31 March.
- Further information regarding submission of abstracts for oral and poster presentations, themes sessions, important dates may be found at the website of the event
<http://www.turangra.com/deepocean>

Nye artikler

Har du en artikkel, kapittel eller bok som ikke har stått her?
 Du kan sende bibliografi og abstract (helst i Word-format) til Jarl så snart du har sidetall.

Nina Sandlund og Øivind Bergh: immunrespons hos torskelarver på vibriobakterer

Engelsen AR, Sandlund N, Fiksdal IU, Bergh Ø. 2008. Immunohistochemistry of Atlantic cod larvae *Gadus morhua* experimentally infected with *Vibrio anguillarum*. *Diseases of Aquatic Organisms*, 80:13-20.

Abstract: Farming of Atlantic cod *Gadus morhua* is one of the most rapidly growing sectors of Norwegian aquaculture. Classical vibriosis caused by *Vibrio anguillarum* is a problem in cod aquaculture. To prevent disease outbreaks, a thorough understanding of the infection route and the impact of the bacteria on the host is important. The intestinal tract, skin and gills have all been proposed as routes of entry for bacterial infections such as vibriosis. We aimed to further develop understanding of *V. anguillarum* serotype O2 α infections in cod larvae by elucidation of a possible route of entry, the pattern of infection and its histopathology. Cod eggs were transferred to a 24-well polystyrene multi-dish with 2 ml of sterile aerated 80‰ (28‰ salinity) seawater. Challenge doses were 10⁴ and 10⁶ CFU ml⁻¹. Unchallenged larvae were used as controls. Larvae for immunohistochemical examination were sampled daily from each group. In most of the larvae, either no or very few bacteria were observed. Typical findings were clusters of bacteria in the spaces between the primary gill lamellae. None of these bacteria seemed to have adhered to the gills. Intestines of 3 out of 161 larvae examined contained positively immunostained bacteria. Some bacteria appeared attached to the microvilli, but none was observed inside epithelial cells. Only 2 larvae from the low-challenge dose group showed clear signs of histopathology, which occurred in the intestine. It is not possible to draw any conclusions regarding the portal of entry.

Nina Sandlund og Øivind Bergh: screening av patogene bakterier hos torskelarver

Sandlund N, Bergh Ø 2008. Screening and characterisation of potentially pathogenic bacteria associated with Atlantic cod *Gadus morhua* larvae: Bath challenge trials using a multidish system. *Diseases of Aquatic Organisms*, 81:203-217

Abstract. In intensive aquaculture systems, high concentrations of nutrients and high densities of fish larvae provide favorable conditions for opportunistic pathogenic bacteria to flourish. We screened potentially pathogenic bacterial strains isolated from moribund Atlantic cod *Gadus morhua* larvae, pollack *Pollachius pollachius*, coalfish *Pollachius virens*, Atlantic halibut *Hippoglossus hippoglossus*, rotifers, algae and water samples from different hatcheries. Three identical challenge experiments tested a total of 53 strains. A multidish system was used: cod eggs were placed in single wells, together with 2 ml of sterile seawater, and exposed to the bacterial cultures. Final bacterial concentrations in the wells were 10⁶ and 10⁴ CFU ml⁻¹. Eggs and larvae not exposed to bacteria were used as unchallenged controls. Challenged controls were exposed to *Vibrio anguillarum* strain 610. Eggs were challenged approximately 48 h prior to hatching and mortality was recorded daily throughout the yolk-sac period. In spite of the high challenge dose of 10⁶ CFU ml⁻¹, only 5 bacterial strains tested caused higher mortality than the unchallenged controls. Four of these strains were identified by 16S rDNA and gyrase B gene (*GyrB*) sequencing as resembling *V. anguillarum* and 1 strain resembled *Carnobacterium* sp. Most of the larvae exposed to these strains died within 10 d of challenge. Serotyping of the strains resembling *V. anguillarum* gave inconclusive results. This indicates differences in serology compared to the serotypes O1, O2 and O3, associated with disease.

Three bacterial strains seemed to have a slower infection rate, indicating a longer incubation period. The remaining 45 strains did not seem to have a negative effect on larval survival, suggesting that these are not primary pathogens

Bok-kapitler

Øivind Bergh: to kapitler om sykdom og immunforsvar hos fisk

Bergh Ø. 2008. Bacterial diseases of fish. Pp. 239-278 in: Eiras J, Segner H, Wahli T and Kapoor B (editors) Fish Diseases. Science Publishers Inc New Hampshire USA.

Bergh Ø., Nerland AH. 2008. Improving disease immunity to reduce antibiotic use in farmed fish. In Lie Ø. (ed) Improving farmed fish quality and safety. Pp. 183-198. Woodhead publishing, Cambridge UK.

Vigdis Torsvik og Lise Øvreås: adaptasjon til liv i ekstremt jordsmonn

Torsvik, Vigdis Lid; Øvreås, Lise. Microbial diversity, life strategies, and adaptation to life in extreme soils. I: *Microbiology of Extreme Soils*. Springer 2008 ISBN 978-3-540-74230-2. s. 15-43.

Abstract: There is no general consensus on how to define an extreme environment. From an anthropocentric point of view, physicochemical conditions supporting mammalian life appear as normal, and conditions deviating from these are considered as extreme. However, what is extreme and what is normal for microbes remains debatable, and the concept “extreme” as we use it may not necessarily be appropriate for micro-organisms (Gorbushina and Krumbein 1999). Micro-organisms dwell in virtually all types of soil habitats. These range from extremely dry and cold deserts in the Antarctic and deep into permafrost soils to geothermal and humid soils in volcanic areas, from extremely acid mines with sulfuric acid to high alkaline areas. Microbial life can also exist in salt crystals, under extremely low water activity, and low nutrient concentrations. As a group, micro-organisms have the highest ability of all life forms to adapt to extreme and stressful environments. This includes new types of habitats created by anthropogenic activities, such as those polluted with heavy metals, radionuclides, and high concentrations of toxic xenobiotic compounds (e.g., polychlorinated biphenyls, hydrocarbons, and pesticides).